

[Mads Eg Damgaard.]

man stod foran en drøftelse af problemet netop denne dag, idet en tysk handelsdelegation var kommet hertil, og at der måske kunne nås et resultat. Da jeg mener, at vi her forud for turistsæsonen skulle gøre en ekstra kraftanstrengelse for at få problemet løst, vil jeg gerne spørge, om forhandlingerne har ført til et fremskridt, og om vi snart kan vente, at de tyske regler imødekommer den danske handelsstands interesser.

Statsministeren (*J. O. Krag*): Det spørgsmål, der her rejses, har sin fulde berettigelse. Det forholder sig nøjagtig, som det blev sagt i spørgsmålet, at der er meget liberale regler for, hvad der kan bringes over på den danske side af grænsen af de rejsende, hvorimod de tilsvarende tyske regler er stærk restriktive, og det bevirker naturligvis en tilstand, som er uheldig for de handlende, især i grænseområdet; de mister salg til danske kunder, som på et eller flere vareområder har forsynet sig syd for grænsen i kraft af de liberale danske regler, og de opnår ikke et tilsvarende ekstra salg til tyske rejsende på grund af de meget snævre og komplicerede tyske regler.

Det er rigtigt, som det blev sagt af spørgeren, at vi fra dansk side har gjort en række forsøg på at få dette ændret. Jeg rejste selv spørgsmålet ved et besøg i Kiel sidste sommer. Det har været taget op i det dansk-tyske regeringsudvalg. Der er blevet afleveret en note i december i fjor i det tyske udenrigsministerium. Man har holdt møder i et underudvalg, der specielt skulle drøfte disse regler. Det, man er nået frem til på basis af et specificeret dansk forslag om en række former for lettelser, er, at man fra tysk side må erkende, at der er en sådan forskel, som der her er blevet gjort opmærksom på, at man siger, at det ikke er muligt at lave specielle lettelser for den dansk-tyske grænse — skal der etableres lettelser, må de gælde alle tyske grænser — at man ikke desto mindre har sagen under overvejelse, og at man på visse punkter vil underkaste de danske ønsker en velvillig overvejelse.

Vi venter nu i nær fremtid — jeg håber allerede i denne måned — at få et nyt møde i underudvalget; det skal finde sted

i København, og her kan de tyske delegationsmedlemmer forhåbentlig give os svar på de ønsker, vi har fremsat.

Mads Eg Damgaard: Ja, jeg blev såmænd ikke så forfærdelig optimistisk som følge af statsministerens svar. Statsministeren kan nok ikke sige det anderledes; det er ikke sådan at lave om ved et andet lands toldgrænser. Men når man fra tysk side hævder, at man ikke kan lovgive specielt for den danske grænse, så kan vi jo ikke rigtig forstå det. Hvis man sydfra ønsker en lighed i handelen, kunne man da nok på dette punkt lave en særlov for den sønderjyske grænse, altså grænsen til Danmark. Det er naturligvis behageligt for en masse mennesker, at de her nord for grænsen kan gøre den slags indkøb toldfrit; men mon dog alligevel ikke den sønderjyske befolkning og en del af den danske befolkning egentlig — for at tilvejebringe lighed — godt ville afstå fra den behagelighed at kunne købe så mange varer toldfrit hjem, indtil lighed kunne opnås? Jeg ved det ikke, men jeg har på fornemmelsen, at der næsten ikke er andet at gøre. Det skal indrømmes, at det strider imod min liberale indstilling, men hvad skal vi gøre, når andre ikke vil praktisere den samme liberale indstilling over for os?

Og når man hævder, at man ikke kan lovgive specielt for den danske grænse, kan der indvendes, at der er megen forskel på danske og franskmænd og andre, som har grænser til Tyskland; de behøver ikke alle sammen at være lige prisbevidste. En ting er givet: at der sandsynligvis foregår en langt, langt større handel pr. tusinde indbyggere ved vor grænse end mange steder ved andre tyske grænser.

Statsministeren (*J. O. Krag*): Jeg tror, det vil være rigtigt, at jeg gør rede for, hvad det er for ønsker, man har fremført fra dansk side. Det, det drejer sig om, er jo reglerne for det, der på tysk hedder „Reisemitbringelse“. Og her har man fra dansk side ønsket følgende ændringer i de tyske regler: en udvidelse af vareområdet, som falder ind under „Reisemitbringelse“, således at bl. a. typiske danske fødevarer kunne falde ind under, hvad tyske turister måtte tage med tilbage. Dernæst en for-